

— 4 —

Pravi duhovnik — hvala Bogu, da še je dovolj takih — uživa povsod veliko spoštovanje. Vse ga čisla, vse ga ljubi! Kot krasen v z g l e d zato so naš milostljivi knez in škof sami, katerih pač v s i l j u b i o, ker jim n i z a politiko, kateri tako živijo, kakor mora živeti pravi učenec Kristusov. Duhovniku pa, ki seje nemir, se bode gotovo povsod tudi nasprotovalo in ako se spremeni to nasprotovanje nazadnje v p r e g a n j a n j e, se nam ni ni čuditi.

Naš list ni bil nikdar proti pravim duhovnikom, ako je pa tu in tam opral kakega duhovnika, kateri ni tako postopal, kakor to zahteva od njega sveti stan in poklic, potem bi mu ti gospodeki morali biti hvaležni za to, da jim je pokazal pravi pot, ne pa, da ga p r e g a n j a j o. Da pa gospodje v dolgih černih suknjah „Štajerca“ preganjajo, to pač ve vsaki dovolj! Na naši strani ni p r e g a n j a n j a, ni sovraštva, preganjanje je na klerikalni strani!

Duhovniki naj živijo tako, kakor jih je Kristus učil, potem jih bodemo z veseljem — h v a l i l i !

Proti veri se ni v našem listu pisala nikdar ne ena beseda, nasprotno, vsikdar smo zagovarjali našo katoliško sveto vero. Kmetje, kaplanček v Mariboru nas imenuje protestante, luterance, brezverce, o n p i š e k o t d u h o v n i k o d n a s, d a n a s m o r a t e p o s l a t i k h u d i č u, sodite sami, kje je h u j s k a r i j a, kje p r e g a n j a n j e, mi se ne bojimo, da bi n a s o b s o d i l i !

Spodnje-štajerske novice.

V Mozirju je po kratki bolezni preminul kapelan g. A. Šijanec, ki je bil tihenravi in jako blagega in plemenitega srca. Med prebivalstvom ni delal sovraštva in ni vnemal nepotrebnih prepirov, kakor to danes, žalibog, dela toliko duhovnikov. Pogreb njegov je bil veličasten. Razun lepega števila duhovnikov in velike množice domačih županov udeležilo se je pogreba tudi dosti njegovih prijateljev iz Šoštanja, Velenja in še od drugod. In ko so krsto položili v grob, ter so mu pevci še zapeli nagrobnico v slovo,

za pečjo z mačkami orjem in mi je zmerom dobro.“

Nato je prstan, jabolko in venec pregledoval na peči.

Ko je oče prišel v hišo, je pa videl, da ima njegov najmlajši sin tiste reči, ki so bile dane v stavo. Oče je precéj šel kralju povedat, da ima njegov najmlajši sin prstan, jabolko in venec. Kralj mu je rekел, naj pride on k njemu. Oče gré domòv, fantu pové, naj gre h kralju, fant pa reče: „Le pojrite kralju povedat: Kakor je njemu daleč od mene, tako je meni do njega.“ Oče gre kralju povedat, kaj je rekel sin. Ko mu pove, sinov odgovor, zavzame se kralj in ukaže najlepšo kočijo napreči in s seboj vzame lepo prinčevsko obleko. Ko pride do tiste hiše bil je fant za pečjo in je z mačkami oral. Kralj vpraša očeta, kje je tisti fant, ki ima prstan, jabolko

solvila so se vsa očesa, kar pač priča, kako ljudstvo ljubi pravega d u h o v n i k a, kakršen je bil pokojnik. Med mnogimi venci, kateri so se na krsto položili, bil je tudi venec mozirskih tržanov z napisom: „Miroljubnemu svečeniku!“ Ohranimo blagom pokojniku trajen spomin!

Pri konzumih vedno lepše. O zmešnjavah o marenberškem konzamu se nam poroča še sledeče: Ko je bil g. župnik Juri Ž m a v c iz Remšnika kot obdolženec v konzumski kazenski zadavi zaslišan, se ga je polastila jeza in kes pa je tedaj rekel: „Vse je kradlo, kar je bilo pri konzumu!“ Ko pa so Klobučarja zaprli, je vskliknil: „Zdaj pa naj še tistega hudiča, kaplana Somreka zaprejo, ki nam je konzum ustanovil!“ Te dve izjavi skesanega in potrtega srca naj bodo vsem klerikalnim botrom konzumov v svari. Kesanje pride navadno prepozno!

Dopisi.

Iz Šmartna na Paki. Nekoliko v odgovar „Slov. Gosp.“ Že dalje časa nameraval sem, Vam poročati o dogodkih v našej občini; kajti Vaš list je edini slovenski štajerski časnik, ki se upa povedati resnico tudi tistim, ki so se smatrali do sedaj pri nas za nezmotljive in nedotakljive. Vaš list odprl je že marsikateremu oči, da ne verjame slepo vsakemu mlečnozobnemu kaplančku ali mežnarčku, kateri šejuje pod plaščem svete vere soseda proti sosedu, sina proti očetu, stariše proti otrokom, druge zopet proti svojim dobrotnikom, Slovenca proti Nemcu. Ljudje, ki so poklicani oznanjevati resnico, ki je hčerka božja in oznanjevati mir, ljubezen in medsebojno spoštovanje, netijo povsod prepri in sovraštvo. Le sejte veter, želi bodete vihar! Tako godilo se je pri nas zadnji čas ob priliki občinskih volitev in se še godi, kajti „Slov. Gospodar“ prinesel je v svoji zadnji številki jako nesramen in lažnjiv dopis iz našega kraja. V tem dopisu blati se častitljiva oseba tukajšnjega gospoda barona, kateri je največji dobrotnik cele občine. Gospod baron živi že 35 let tukaj v občini in se ni nikdar vmešaval v strankarske prepire, pač pa je povsod rad pomagal, kjer je bilo

in venec. Oče pokaže za peč, in kralj reče: „Tako, ti imas?“ Fant pravi: „Mislim, da imam!“ — in pokazal je tisti zlati prstan, zlato jabolko in zlati venec. Potlej ga je kralj oblekel v lepo prinčevsko obleko, katero je prinesel s seboj, in potlej mu je rekel: „Sedaj pojdeš pa z menoj!“ Fant je rekel: „Že grem, toda drugače ne, da vzamem mačke s seboj. Maček ne pustim, dokler bom na svetu.“ Kralj mu reče, naj jih vzame. Pa je pobral mačke v torbo in nje vzel s seboj. Ko pridejo do grajsčine, vede ga kralj gori. Kraljičina je bila pa prežalostna, ko je dobila tega buteljna. Fant je rekel: „Tukaj imate kar špičaste peči; kako bom pa na peči s mačkami oral?“ Naglo so mu morali plano peč pozidati, da je potlej z mačkami po njej oral. Drugi so se mu pa smijali in ga imeli za norca.

(Konec sledi.)

treba kaj občekoristnega storiti. Koliko storil je on in njegova družina vsako leto za ubogo mladino in koliko za cerkev. Ustanovil je tudi prepotrebno društvo za zidanje nove cerkve, katere smo res prav potrebeni. Daroval je v to svrhu takoj 2000 kron in po njegovi zaslugi nabralo se je že okoli 20 tisoč kron. In kakšno plačilo ima? Imenujejo ga brezvernega liberalnega nemškega barona. Čemu pa jemljete tisočake od nemškega barona, čemu hodijo slovenski reverži k nemškemu baronu pomoči iskat? On ne vpraša, si li Slovenec ali Nemec, on pomaga, kjer je treba! Koliko ste pa vi „prečastiti“ gospod župnik, gospod kaplan in mežnarjevi že storili in dali za cerkev? Koliko ste storili za uboge odrasle in za ubogo šolsko mladino? Da, res delujete za cerkev, a pustite si vsak korak, vsak očenaš plačati. Čemu vsa ta gonja? Ker se je gospod baron in ž njim vsi neodvisni, samostojno misleči posestniki, kateri nečejo biti več pod Pirtošek župnikovim kurateljstvom (nadzorstvom), upali pri občinskih volitvah nastopiti proti dosedajnemu županu. O postopanju odstopivšega župana niti ne govorimo, prišli bi predaleč; mož je obsojen, politično mrtev, privoščimo mu zaslužen pokoj. Ali vedenje župnikovo in njegovih zavednih kimovcev nam je nerazumljivo! Pojte se solit z Vašo „zavednostjo.“ Kaj je vaša zavednost? Nič drugačia, kakor strah pred farško maščevalnostjo. Ti strahopetni zavedneži se tresejo pred vsako črno suknjo, ker vedo, da taista nikomur več ne odpusti, kekar se ji enkrat zameri, dasi vsak dan moli: „Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo našim dolžnikom!“ Ti brezvestni ljudski hujškači imenovali so našo stranko najpred „demokraško“, kar pomeni toliko, kakor stranko delajočega ljudstva. Je li delo, bodisi z rokami ali duševno delo sramotno? Ko se je tem zavednim bistroumnežem z tako verodostojne strani pomen te besede razložil, nas nihče več z demokrati zmerjal ni. Treba je bilo izumeti drugačia agitacijskega sredstva. Imenovali so nas odslej brezverne liberalce, kateri hočejo vero, župnika in kaplana odpraviti. Ker pa smo ravno tako dobri kristjani in vsaj tako globokega verskega prepričanja kakor župnik Pirtošek in drugi taki ljudski osrečevalci sami, volili smo župnika tudi mi in občinski odbor. Sedaj, ko ne morejo svojih vernih ovčic, ali bolje koštrunov več s takimi neslanostmi citati imenujejo nas v slaboznanem „Slov. Gospodarju“ in pa v „Fihposu“ „nemškutarje“. Raca nadodi, — sedaj ste jo pa zadeli! Zdaj bo po nas! Žid občinskih volitev je bil 9 proti 9, toraj obe stranki enako močni. Pri volitvi župana izjavil je naš kandidat, vrl narodnjak in poštenjak, da sebe ne voli za nobeno ceno. Beseda dana sveta naj ti bo, ako je mož tudi ravnal in oddal prazen listek, istočako storil je tudi še drug naš odbornik. Na ta način prepustili smo jim župana prostovoljno, zlasti, ker proti osebi taistega nimamo prav nič ugovarjati in spoštujemo tudi našega političnega nasprotnika, ki je spoštovanja vreden. Med tem, ko se je kandidat nasprotne stranke udal pritisku in volil sam

sebe, dasi je popred g. baronu in drugim jo kaže zatrjeval, da se županom nikakor ne da voliti. Novemu županu častitamo ter želimo živeti zanaprej v miru in slogi ž njim. Pričakujemo pa od njega popolno nepristranost in pravičnost česar smo pri prejšnjem tako britko pogrešali. Svarimo ga pa tudi pred vsemi laži-prijatelji, kateri so delali za njega in ga volili za to, ker so mislili, da jim bode slepo orodje. Tako izrekel je n. pr. prijatelj župnik Pirtošek nekaj dni pred volitvami jako neugodno sodbo o njem (novem županu)!! Ravno tako pisal je ta „krščanski pravični“ mož meseca julija t. l. glede občinskih volitev jako lastavo pismo gospodu baronu, v katerem mu hlini v imenu občine svojo krščansko hvaležnost, med tem ko je za hrbotom udrihal brez prenehanja po njem. Taki možaki so to! Takšen mož je tudi naš prečastiti gospod kaplan, kateri je o priliki vinske zbirce (beringe) naše volilce pomiloval, češ, da jih obžaluje, ker so tako daleč zašli in volili z našo stranko. Gospod kaplan, mi tudi obžalujemo Vas, da ste tako hitro pozabili dane besede. Ste li pozabili, kakšnih misli ste bili poprej. Zahvaliti se moramo tudi preč. gospodu braslovškemu dekanu, da se je na dan volitve potrudil k nam in se lahko osebno prepričal, da imamo v našej občini neustrašene čvrste može, ki se nikogar ne boje. — Gospod župnik, ali se ne sramujete slišati tako pikrih, a resničnih besed iz ust priprostih kmetov?

Že več kot preveč. Vse kar je prepolno gre čez, ali pa poči in vsake reči je enkrat konec. — Celjska Domovina št. 86 t. l. zadeva nas Ponkovljane, kakor znano, zavoljo volitve deželnih poslancev, katere mi po načertu nam vsilajočih kandidatov nismo v poslanstvo volili, in sicer stem, da smo posebno klobaso pekli. No, kaj hočemo reči na ta sirovi dopis? Ja drugačia nič, kakor da taisti dopisnik mora gotovo biti iz sorodbine mesarja klobasarja, ki nam klobaso predbaciva in taisto za olepšanje dopisa rabi. — Ali ne mislite pa, da bi se mi Ponkovljani kedaj tako daleč zmotili in v poslanstvo dohtarje, profesorje ali duhovnike volili. V tej zadevi vas ne poznamo. Občeznani in mnogospoštovani kmet iz Hotunj, gospod Jože Zdolšek je sposobnejši za poslanca in zastopnika kmata, kakor deset še le komaj izvaljenih dohtarjev, profesorjev ali duhovnikov. Vedite pa, da se gospod Zdolšek svojim sokmetom ni nigdar za poslanca vsiljeval in ne kandidiral, kakor klerikalci in vendar je dobil precejšno število glasov. Mi že vemo kaj delamo, samo to vas boli, ker nečemo tako plesati, kakor vi godete. Dalje je poročal taisti žlabudravi „Naš Dom“ št. 24 t. l. da je kmet Jože Zdolšek ob času volitve na boben tolkel. To je gotova pomota v dopisu. Dopisnik taistega članka je gotovo takrat na sebe mislil, gdo ve, kaj ga je zmotilo, da je narobe zapisal. Ja, na Ponikvi imamo sicer boben, ali škoda, da je koža počila. Želimo in radi bi bili, ko bi nam dopisnik omenjenega dogisa kožo dal, da jo poskusimo, kaki glas bi imela. Toraj ne pozabite glas naše prošnje. Tudi neki ponkovlanski samotar se je v tistem obrekljivem „Naš Dom“ št. 25 t. l. oglasil. On

opisuje namreč, kako je poslušal in gledal na daljnodel ob času volitve volilnih mož proti Ponkovlanski občinski pisarni in dalje tje proti Solčavskim planinam, Seveda da je še tega tudi bilo treba. — No ti ubogi samotar, oj ti nedušljiva sirota, vemo kaj ti manjka, — saj si gledal in se gledaš, pa kam? tje proti zapadu, tje v savinsko dolino, al veš zakaj? Ako nam nočeš sam povedati, bodemo ti povedali v kratkem sami. Vsem dopisnikom gori imenovanih in na nas Ponkovljane doposlanih dopisov, pa srčno zahvaljujemo za njihove klobasarije in jim želimo, da bi jih še Celjska „Drobovina“ v bodoče ne zgrešila. Konečno pa vedite, da kedaj bomo zopet klobaso pekli, vam nebomo jesti rekli, — na strani boste stali, in od daleč jo vohali! Naprednjaki iz Ponkve.

Razne stvari.

Kakšen je bil prazgodovinski človek? V Krapini na Hrvaškem so izkopali deset odraslih ljudij in nekaj otrok iz prazgodovinske dobe (toraj iz davno pretečenih časov še pred Kristusovem rojstvom.) Dvorni svetnik Hagen je fotografiral in opisal te ostanke naših pradedov. Značilno je, da so govorilne mišice še tako slabo razvite, da se lahko zanesljivo sklepa, da ti ljudje še niso imeli govorice. Glave so neizmerno velike, obraz širok, nos ploščat, truplo dolgo, noge pa prav kratke. Najdba bo močno vplivala na Darwinov nauk.

Koliko stane strel iz kanona. Avstrijska mirovna družba je izračunila na svojem zadnjem shodu, da velja vsak strel iz velikega topa, kakršne imajo sedajne vojne ladje, smodnik in krogla 4160 kron. Ako pa se pomisli, da je tak top po 93 strelih neraben, kar zopet velja 4340 kron, tako da znaša enkratni strel nič manj kot 8500 kron.

Čudna prirodna prikazen. Iz Amerike se piše o čudni prirodni prikazni, ki so jo ondi videli dne 23. p. m. ob petih v jutro. V tem času se je pokazal izpod meseca, ki je stal visoko na nebu, ogjen steber, mnogo svetlejši, kakor mesec. Prikazen je v treh minutah izginila. Bila je to najbrže meteorska (metličarska) zvezda.

Starost živalij. Slon učaka največjo starost 150 do 200 let, papiga, vrana in labod 100 let, enako orel in pav, goska 50 let, konj 40 let, pes in rak 25 let, mačka 18 let, koza in ovca 10 let, domači zajec 8 let, poljski zajec 7 let, čebela pa živi po leti 6 tednov, le one čebele, ki prezimujejo, ostanejo delj časa pri življenju.

Kaplan zastrupil župnika? 59letni župnik Strnad v Bistrici, občina Pulst na Koroškem in njegov kaplan 30letni Tomaž Mažek, sta živila kakor pes in mačka. V nedeljo dne 7. decembra se je župnik Strnad, ko je pri sv. maši zavžil vino, nakrat nezavesten zgrudil na tla. Prenesli so ga v njegovo sebo, kjer je še le po poldrugi uri prišel zopet k zavesti. Poklicani zdravnik je izrekel, da se je to zgodilo vsled zastrupljenja. Preiskali so mašno vino ki se je izkazalo da je zastrupljeno in sicer z tvarino ciankali. Ljudstvo

je nad tem hudodelstvom razburjeno in je vse enega mnenja, ali javno svoje mnenje izreči si ni upal nikdo. Žandarmerija je konečno dognala, da je vino iz domače fare in se je tudi izkazalo, da je k temu vnu imel pristop kaplan Mažek, kateri si je priskrbel tudi onega strupa. Dotični kaplan je rodom iz Prage. Sumljiv je tega dejanja kaplan tako, da ga je dejelno sodišče v Celovcu dalo prejeti in ga je zaprl. Časniki pišejo, da je bil kaplan v neki preiskavi, pri kateri bi imel kot priča glavno besedo župnik in da ga je baje vsled teh razmer hotel spraviti iz tega sveta. Videli bodemo pozneje, kaj bode dognala sodnija.

Pomešano mleko. Dne 25. novembra sta prišla v Ptuj nenadoma dva uradnika preiskovalnega zavoda za živež v Gradcu ter sta začela preiskovati mleko pri mestni mitnici. Našla sta v 18 slučajih mleko pomešano z vodo in se bodejo dotični prodajalci mleka zaradi take sleparije morali zagovarjati pred kazensko sodnijo.

Zunanje novice.

Poroka med levi. Neki lastnik zverinjaka v New-Yorku je hotel prirediti občinstvu nenavadno predstavo ter je razpisal 2500 dolarjev mlademu paru, ki bi se hotel poročiti med divjimi levi v zverinjaku. Oglasila sta se Nemka Berg in Holandec Horn. Po dolgem iskanju so našli tudi duhovnika, ki je šel za dobro plačo v zverinjak poročat. Ženin se je precej tresel, ako je prišla katera zverina preblizu, nevesta pa se ni toliko bala lesov, kakor da bi ji ženin zbežal. Končno sta bila zvezana ter sta zmagovito med ploskanjem občinstva zapustila kletko.

Huda burja. V Trstu je bila dne 6. tega meseca strašansko huda burja. Več ljudij je ponesrečilo. Burja je tri žene vrgla s tako silo ob zid, da so bile težko poškodovane. Jedna teh je umrla, drnga je v smrtni nevarnosti.

Gostija brez neveste. V Starčovi je imel kmet Sirčev hčerko, ki je slovela za prvo lepotico. Odbila pa je vse snubač, ker je ljubila revnega mladeniča Dušana Petroviča. Oče pa jo je prisilil, da se je udala za bogatim kmetom Rado Božičem. Ko so se peljali svatje v cerkev, skočil je nenadoma v nevestin voz, preden je mogel ženin prisesti, ljubček Petrović ter pognal konje v tek. Šele proti večeru sta poslala voz nazaj, a njunega skrivališča niso našli. V kljub temu pa se je vršilo gostovanje dalje brez neveste, in ženin je celo plesal.

Lev, ki ga je bolel zob. Veliki in stari lev v zverinjaku v St. Louis v Združenih državah v Ameriki jebolehal za obolenjem zob. Zobozdravnik mu je vrgel v mesu več porcij morfija, (prašek ki povzroči spanje), lev je zaspal in zobozdravnik mu je s kovaškimi kleščami izpipal pokvarjen izglođan kočnik. Drug dan je imel sicer lev še malega „mačka“ po prašku, a zdaj je zopet zdrav in vesel.

Umor na nemški ladji v Atenah. Ko je prispeala pred par tedni „Loreley“, ladja nemškega poslanika